

Budgetförslag

för Nacka kommun

2025

Sverigedemokraterna

Innehållsförteckning

Inledning	4
Omfattning	4
Väsentliga planeringsförutsättningar	4
Om Sverigedemokraterna	5
Vår politik för Nacka	5
Våra värderingar	6
Vår ambition	6
Konkret om stadsutvecklingspolitiken	6
Konkret om näringslivspolitikerna	6
Konkret om socialpolitiken	7
Konkret om trafikpolitiken	7
Konkret om ordnings- och trygghetspolitik	7
Konkret om kultur, idrott och tillgänglighet	8
Konkret om svensk identitet och svenska värderingar	8
Nacka - vårt hem	8
Ekonomi	9
Ansats	9
Kraftig förändring inom stadsutveckling	9
Resultaträkning	12
Ekonomiska satsningar och åtgärder i sammandrag	13
Förslag till särskilda beslut	14
Kommunstyrelsen	16
Kostnadsföring av aktiverade kostnader för avslutade projekt.	16
Förstärkt inflationskompensation om 1%.	16
Förslag	16
Reducerad byggtakt inom stadsutveckling	16
Förbättrad ekonomisk styrning och kontroll av större projekt inom stadsutveckling	17
Vi föreslår:	17
Nämnden för arbete och försörjning	18
Förstärkt inflationskompensation om 1%.	18
Förslag	18
Aktivitetskrav för ekonomiskt bidrag	18
Information och stöd till återvandring	18
Välfärdsbrottslighet – sömlöst samarbete med polisen	18
Vi föreslår:	19
Fritidsnämnden	20
Förstärkt inflationskompensation om 1%.	20
Förslag	20
Idrottsytor ska läggas i befolkningscentra	20
Fotbollsplaner	20

Näckenbadet	20
Flytt av anläggningar i centrala Nacka.....	21
Vi föreslår:	21
Kulturnämnden	22
Förstärkt inflationskompensation om 1%.....	22
Förslag	22
Bibliotek.....	22
Traditionella högtider, främjande av svensk kultur	22
Konst i offentliga miljöer	22
Kommunal finansiering	23
Principen om armlängds avstånd	23
Vi föreslår:	23
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	24
Förstärkt inflationskompensation om 1%.....	24
Förslag	24
Bevara lokala karaktärer med hjälp av bland annat fler småhus och radhus	24
Vi föreslår:	24
Natur- och trafiknämnden	25
Förstärkt inflationskompensation om 1%.....	25
Förslag	25
Trafikslag	25
Parkeringsfrågor	25
Vi föreslår:	25
Socialnämnden.....	26
Total pris- och lönekomensation om 3,2%.....	26
Vi föreslår:	26
Utbildningsnämnden	27
Total pris- och lönekomensation om 3,2%.....	27
Avsluta ej lagstadgad modersmålsundervisning	27
Vi föreslår:	27
Äldrenämnden	29
Total pris- och lönekomensation om 3,2%.....	29
Konkurrenskraftigt checkbelopp för särskilt boende	29
Förslag	29
Nedgång från Finnboda berg till Finnboda hamn	29
Vi föreslår:	30
Överförmyndarnämnden	31
Förstärkt inflationskompensation om 1%.....	31
Vi föreslår:	31

Inledning

Omfattning

Detta dokument beskriver SD:s budget för Nacka kommun 2025. Budgeten visar de politiska prioriteringar som vi gör utifrån den "tjänstemannabudget" som är basen. Med tjänstemannabudget menas i stort en basbudget som inkluderar: volymförändringar baserat på prognosticerad befolkningstillväxt men utan kompensation för ökningarna i allmänna pris- och lönekostnader. Vår budget är således en ren kostnadsbudget avseende Nacka kommun 2025, vilket också medför att vi inte kommenterar nämndernas redovisade målstruktur. Vi avstår också från att beskriva allmänna områden som: Så styrs Nacka, helägda aktiebolag etcetera. Inga beräkningar eller kommentarer görs för åren 2026–2027.

I de fall vår politik inte medför ekonomiska konsekvenser, men vi tycker det är viktigt att markera vår politiska ansats, så är vår politik för den enskilda nämnden beskriven som text.

Väsentliga planeringsförutsättningar

Budgeten är framtagen på basis av Nacka kommuns dokument Ramärende 2025–2027 vilket distribuerades i juni och uppdaterades i september.

Av stor betydelse för budget 2025 är två faktorer som inte varit kända eller beaktade tidigare år;

1) lägre befolkningsutveckling pga nya insikter vid prognostisering,
2) bristande kalkylunderlag för stadsutvecklingsprojekt, vilket medfört att betydande projekt blivit för dyra och måste planeras om eller utgå. Målsättningen att självfinansiera stadsutveckling till 2040 håller inte. Slutligen har rapportering och kostnadskontroll vid investeringsprojekten varit undermålig.

1) Den lägre årliga befolkningsutvecklingen medför:

- Lägre skatteintäkter än tidigare förväntat
- Mindre behov av investeringar i nya bostäder
- Ålderskategorin 80+ ökar i antal medan övriga kategorier minskar eller ligger still
- Kommunens administrativa organisation måste över tid anpassas

2) Stadsutveckling

- Minskat behov av bostäder i kombination med förändrad kostnadsbild för byggande medför sämre möjligheter för kommunen att få ersättning för mark/byggrätter. Självfinansieringsstrategin försvåras/omöjliggörs.
- När behovet av bostäder minskar, så måste flera projekt avslutas/pausas vilket medför att aktiverade projektkostnader från tidigare år måste kostnadsföras.
- Svagheter i projektredovisningen och kostnadskontroll kräver mer insyn, ändrad delegering och bättre rapportering genom bland annat individuell uppföljning av större projekt i tertialboksluten.

Metoden för att beräkna kommunal utjämning förändras, vilket betyder att Nackas avgift ökar med ca 40 Mkr från och med 2026. Beloppet påverkar således inte budgeten för 2025 men bör ändå vara i åtanke då vi diskuterar behovet av framtida rationaliseringar och ekonomisk kontroll.

Om Sverigedemokraterna

Sverigedemokraterna är ett socialkonservativt parti som vilar på nationalistisk grund. Vi förenar målet om social och ekonomisk grundtrygghet med konservativa idéer och principer som individuell förmåga, frihet och ansvar. Vi tror på eftertanke, varsamt framåtskridande och sunt förnuft. Vi vill se ett samhälle som tar ansvar även för de svagaste medborgarna och där nationen är den självklara grund som vi bygger samhället på.

SD Nacka handlar om att skapa det bästa för Nackaborna, genom att verka för trygghet och stabilitet i en jordnära ansats. Vi hävdar dessa tre mål – trygghet, stabilitet och jordnära attityd - genom ett pragmatiskt förhållningssätt utan ideologiska låsningar till vare sig höger eller vänster – det som leder oss är en politisk konsekvensanalys för Nackabornas bästa, även om vi självklart också har egna principer och hjärtefrågor som vi står fast vid. Kortfattat utgör vi garanten för att Nacka varken ska falla för socialistiska utopier eller nyliberal fanatism.

Vi är redo att värna tryggheten med alla medel och inkluderar i detta rätten till ett värdigt liv. Vi prioriterar kärnverksamheten och ändrar inte på det som fungerar bra. Vi bejaka värden utöver det materiella såsom kultur, miljö, skönhet och sammanhållning kring svenska värden. Vi är stolta över vår svenska kultur, historia och sätt att leva, samtidigt som vi låter människor från andra länder ha sin särart, givetvis inom ramen för svensk lag.

Nacka har blivit vad det är genom att på sina villkor växa ur vår svenska särart, vårt svenska sätt att leva, tänka och vara. Precis som för andra nationer, är vår svenska historia närvarande överallt, såväl i Nacka som i resten av Sverige. Mot den bakgrunden ser vi Nacka som en unik plats med unika människor – en kommun mellan storstad och skärgård.

Vår politik för Nacka

Vi har inga problem med att konstatera att Nacka är en välskött kommun. Det är lätt för oss att bejaka grundidéerna i den framgångsrika förvaltning som har gjort Nacka till en av Sveriges bästa kommuner.

Nackas kundval i offentliga tjänster ger medborgarna valfrihet, och anordnarna incitament till kvalitet och effektivitet. Modellen för självfinansierad stadsutveckling i stor skala bygger på goda grundtankar men har på ett antal sätt fört för långt och drabbats av för stora åtaganden. Vi välkomnar Nackas tillnyktring och nedskalning i fråga om stadsutveckling, inte minst i ljuset av att befolkningsmängdens ökningstakt minskar.

Vi är också helt på de styrande partiernas linje när det gäller att hålla skatten låg i Nacka, liksom i fråga om ansvarig finanspolitik utan underskott eller stora lån till kommunens driftskostnader. Däremot förbehåller vi oss möjligheten att under enstaka år verka för ett måttligt överskott i kommunens resultaträkning. Det är fortfarande ansvarsfull finanspolitik, som inte skickar notan för offentlig konsumtion till barn eller barnbarn.

Sverigedemokraterna Nacka tillför dimensioner i Nackas politik som både saknas och behövs. Det är intressant och belysande att se hur vi kan komplettera kommunens styrmodell i de mer ideologiska delarna, och vi har varit med och spelat en roll när det gäller att peka på problemen och hjälpa till med att styra bort från den tidigare överdimensionerade stadsutvecklingen.

Våra värderingar

Nacka förordar förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga – och för deras vilja att ta ansvar. Alla skall ha rätt till ett värdigt liv. Det är en bra inramning – men den behöver kompletteras med en översyn av hur socialtjänst och försörjningsstöd fungerar, för att dessa institutioner ska kunna återvinna det förtroende som många alltmer känner att de saknar för dem. Till den änden har vi inlett ett ambitiöst politiskt program med många konkreta inslag. Detaljerna framgår nedan i de texter som anknyter till politiken i nämnder.

Vad vi också ser, är att offentliga institutioner kan bli alltför mycket sig själva nog och ibland tappa kontakten med det faktum att de är till för kommunmedlemmarnas skull och inte tvärtom. Ett exempel är kommunala entreprenader, som vi i en del fall kan konstatera har genomförts efter alla regler men där människor likafullt har kommit i kläm. Vi föreslår därför en förändring i arbetsätt vid entreprenadarbete som höjer kvalitén i arbetets utförande och stärker den enskilde fastighetsägaren gentemot kommunen och stora entreprenadföretag.

Vår ambition

Vi ska vara bäst på att vara kommun, är ett motto för kommunen. Det ska vi vara, men bäst som kommun kan och bör man vara på fler sätt än bara förvaltningsmässiga och kamerala. Det kan och bör man också vara, genom att vara ett gott hem för dem som bor och verkar i vårt vackra hörn av världen. Det betyder reducerad byggtakt, det betyder varsamhet med vår kvarvarande grönska och natur och det betyder ordning och trygghet. Nacka bör få förbli vad det är – en kommun mellan storstad och skärgård, och inte gå mot ett Manhattan vid Skurusundet. Småhus har varit Nackas dominerande fastighetsslag historiskt, och så bör det fortsätta.

Konkret om stadsutvecklingspolitiken

Stadsutvecklingen i Nacka har blivit för omfattande och måste skalas ned. Det behövs en ny och mer jordnära, folkligt förankrad mark- och stadsbyggnadspolitik i kommunen.

Vi ser nödvändigheten i att avbryta en hel del planerade stadsbyggnadsprojekt. Det gigantiska "Nacka stad"-projektet behöver bantas till en nivå som svarar mot Nackabornas önskemål, behov och går att finansiera på ett acceptabelt sätt. Flera projekt måste "läggas på is" till efter 2030 då tunnelbanan och där tillhörande projekt skall vara klara.

Faktiskt är hela nedskalningen nödvändig av flera skäl: den svarar inte mot vad Nackaborna vill ha och behöver, den kostar pengar som Nacka inte har, och den är överdimensionerad i förhållande till den lägre befolkningstillväxten.

Konkret om näringslivspolitik

En bra grund till god näringslivspolitik är fortsatt sunda kommunala finanser. Nacka ska fortsätta ha oförändrad låg skatt och en budget i balans.

Vi ser flera möjligheter att understödja näringslivet med kommunal politik. Framför allt måste byggraseriet och den åtföljande trafikinfarkten hävas. När fordon har kommit fram – på vägar och gator där trafiken inte, som ofta idag, står still och väntar – så måste det finnas parkering för företagens anställda och transporter. Sverigedemokraterna stöder Östlig förbindelse och bygget är en nödvändighet för att säkra Nackas konkurrenskraft och arbetsmarknad.

Vi arbetar aktivt och i linje med ny lagstiftning för att föra ner brottsförebyggande och brottsbekämpande åtgärder på lokalplanet. Vi vill se ett förbättrat arbetssätt för samordning av myndigheter som bekämpar regelbrott av olika slag.

Med vår politik ska kommunen också tillse att polisen är synlig, närvarande och aktiv på markplanet i kommunen, vilket rimmar väl med polisens egen målsättning.

En viktig pusselbit i kampen mot kriminalitet är kampen mot destruktiva subkulturer. I väntan på ett riksdagsbeslut om rikstäckande tiggeriförbud, föreslår vi lokala tiggeriförbud så långt lag och ordningsstadga medger.

Konkret om socialpolitiken

Vårt närmaste socialpolitiska projekt är söka skapa en kommunal myndighet liknande Samhall där alla med försörjningsstöd har närvaroplikt och tjänsteplikt varje dag, frånsett nödvändig ledighet för jobbsökaraktiviteter, arbetsmarknadsutbildning eller motsvarande, enligt vad lagen medger. Rådgivning till återvandring ska ges för utlänningar som myndigheten har hand om och som bedöms sakna möjligheter att etablera sig på svensk arbetsmarknad. Arbetet med denna myndighet ska och måste harmonisera med omvandlingen av den statliga Arbetsförmedlingen vad det gäller avstämning mot lagar och förordningar. Samordning behövs också med de myndigheter på statlig nivå som kommer att administrera återvandring i större skala efter väntade regeringsbeslut i frågan inom Tidösamarbetet.

Konkret om trafikpolitiken

Nackas geografi med gott om plats och stora avstånd är en del av det som många nya Nackabor söker sig till – men det nödvändiggör också bilanvändning i många fall. Nacka ska underlätta för bilism och bilister, så att även de kan leva obehindrat i vår kommun och ta del av dess utbud av handel, natur, kultur och idrott med bilen till hjälp när det behövs. Parkering ska underlättas med bland annat infartsparkering, inte försvåras. Parkeringstalen, kvoterna mellan byggd yta inom en fastighet och tillhörande parkeringsyta bör höjas från dagens nivåer, och dessutom tydligt fastslås för såväl bostadsprojekt som lokalprojekt, industriprojekt och nya naturområden avsedda för rekreation. Inget av detta står i motsats till möjligheten och behovet av väl utbyggd, finmaskig kollektivtrafik, liksom sammanhängande cykelvägar som så långt möjligt inte korsar eller sammanfaller med bilväg.

Sverigedemokraternas trafikpolitik i Nacka syftar helt enkelt till att behandla alla trafikslag lika. Alla trafikslag behövs, alla trafikslag har sin plats, och alla trafikanter ska kunna komma fram oavsett trafikslag. Sverigedemokraterna ser dessutom positivt på Östlig förbindelse och även om frågan huvudsakligen avgörs utanför Nacka, så måste Nacka ta höjd för Östlig förbindelse i sitt planarbete.

Konkret om ordnings- och trygghetspolitik

Sverigedemokraterna Nacka har föreslagit ett arbetssätt för kommunens säkerhetsenhet att i kampen mot organiserad brottslighet driva på en samordning mellan Nacka kommun, rättsvårdande myndigheter som polis, tull och kriminalvård och sociala myndigheter som arbetsförmedling och försäkringskassa. Detta ligger väl i linje med de riksdagsbeslut som lägger ett brottsförebyggande ansvar på kommunerna, och vi har varit först med att utarbeta en egen organisationsmodell för att säkra att samarbetet kommer på plats och fungerar.

Våra önskemål gentemot statsmakten vad det gäller polisverksamhet i kommunen måste vara att polisen är närvarande, synlig och aktiv på markplanet. Ett starkt önskemål från vår sida är också djup integrering av det redan pågående kommunala arbetet mot välfärdsbrottslighet med motsvarande verksamhet inom polisen.

Konkret om kultur, idrott och tillgänglighet

Nacka har ett rikt utbud av kultur och idrott. Fastigheter och anläggningar som byggs för kultur och idrott tenderar dock att hamna i periferin och bli mindre användbara för dem som har bäst nytta av dem. I exploateringsprocessen måste det frigöras markytor för just kultur och idrott i och nära befolkningscentra där allt blir som tillgängligast, vilket är nödvändigt för att maximera deras nytta. Den lugnare byggtakten ger också större möjligheter att allokera centralt belägna markytor till idrottsutövande – en annan välkommen effekt.

Konkret om svensk identitet och svenska värderingar

Kommunen bör ta en större roll i arbetet med att försvara svensk identitet och svenska värderingar. Till exempel bör svenska högtider firas med kommunalt stöd. Endast den modersmålsundervisning som lagen kräver, ska finansieras av kommunen. Inga religiösa klädesplagg ska tillåtas i kommunal tjänst, enligt sådan instruktion som EU-domstolen har konstaterat är tillåten för en arbetsgivare.

Nacka - vårt hem

Egentligen är det inte så konstigt med kommunal politik. Nacka ska vara ett grönt, tryggt hem för dem som bor i kommunen – och deras intressen måste gå före intresset av att många ska flytta hit. Det ska vara en kommun där det är lätt att ta sig runt och dra nytta av kommunens utbud – även för den som kör bil. Det ska vara en kommun med ordning på ekonomin, inte minst till skydd för de svagaste som ibland kan behöva kommunens hjälp. Det ska vara en kommun med en byggtakt som det långsiktigt går att leva med. Det ska vara en kommun med svensk prägel – för Nacka ligger i Sverige, svenskarnas hem på jorden.

Ekonomi

Ansats

Budgeten 2025 är till stor del påverkad av förändrad befolkningsprognos, det bistra marknadsläget för byggande samt Nacka kommuns oförmåga att driva och finansiera stora investeringsprojekt. Även om 2025 ser finansiellt hyggligt ut så kommer påföljande år 2026–2030 att ytterligare belasta Nacka kommun med stigande finansiella kostnader för den upplåning som följer av projekt Mötesplats Nacka (2500 Mkr) och andra projekt runt tunnelbanan. Vidare påverkas Nacka negativt av förändringen i det kommunala utjämningsystemet med 40 Mkr som slår igenom med början 2026.

Den långsammare befolkningsutvecklingen i kombination med reducerad stadsbyggnadstakt kräver att den kommunala organisationen över tid slimmas i syfte att använda budgeterade anslag på bästa sätt för Nackaborna.

Kompensationstal

- SKR rekommenderar för 2025 en pris- och lönekomensation om 3,2%, vilket inkluderar en motsvarande höjning av checkbeloppet.
- Inflationen beräknas till 0,6%, all komensationen över 0,6% är således reell.

Vår ansats i denna budget är att tilldela:

- Valfärden, representerad av Utbildningsnämnden (barnen), Äldrenämnden (seniorer) och socialnämnden (funktionsnedsatta), tilldelas full pris- och lönekomensation om 3,2%. Resterande nämnder tilldelas förstärkt inflationskomensation om 1%.

Ovanstående medför ett resultatöverskott om 1,8% mot riktmärket 2% för god ekonomisk hushållning. Det är SD:s uppfattning att 2% inte behöver uppnås varje år utan är ett flerårsmått, och vi utnyttjar 15,4 Mkr från Resultatutjämningsfonden för att uppnå 2%.

I kombination med en soliditet på 40% så uppfyller denna budget kravet på god ekonomisk hushållning. Läs vidare kapitel Resultaträkning nedan.

Kraftig förändring inom stadsutveckling

Förutsättningarna för en fortsatt stadsutveckling enligt tidigare planer är förändrad genom följande:

- Den uppdaterade befolkningsprognosen medför att behovet av bostäder halverats.
- Att självfinansiera stadsutvecklingen i tidigare tänkt skala är omöjligt.
- Kostnadskontroll, uppföljning och rapportering av investeringsprojekt har varit bristfällig.

Ovanstående medför nya planeringsdirektiv:

- Bostadsvolymerna i tunnelbaneavtalet måste omförhandlas, och reduceras med 50%. I den nya volymsiffran inkluderar vi vårt byggande av bostäderna i lokala centrum.
- Vi strävar efter att fortsättningsvis enbart utveckla de fastigheter som kan försvaras ekonomiskt.
- Vi avslutar projekt som ligger perifert eller sent i befintlig utvecklingsplan. Med avsluta menas att planer, dokumentation, korrespondens etc arkiveras i syfte att kunna återstarta projekten efter 2030. Att reducera antalet pågående projekt möjliggör fokus på pågående projekt i närtid.
- För projekt som är så långt gångna att man är i färd med att teckna bindande markgenomförandeavtal, avgörs fortsättningen fallvis.

Som konsekvens reduceras byggandet av bostäder i Nacka stad (tunnelbaneavtalet) från 13 500 till 8100 bostäder och i lokala centrum från 4320 till 3000.

	Ursprunglig volym	SD ny volym	Kommentar
Bostadsbehov			
<u>Nacka stad</u>			
Centrala Nacka	4000	4000	Stadshusparken, planerings- och kostnadsstopp tills Mötesplats Nacka med bussterminal är löst dvs tidigast 2026
Plania / Sickla	1800		
- Svindersberg	-800		Beslutad reduktion ovanpå berget
- Sydvästra Plania	-400		Beslutad reduktion pga fotbollsplan
	600	600	Gör klart enligt plan
Nacka strand	1800	1800	Gör klart enligt plan, projektet har kommit långt
Henriksdal	1700	1700	Gör klart enligt plan, kommunens mark som säljs
Kvarnholmen	2000	0	Avbryts (ägs av KF)
Bergs Gård	2200	0	Avbryts (drivmedelsförråden behövs för försvaret)
Totalt	13500	8100	
<u>Lokala centrum</u>			
Älta	1400	1400	Gör klart enligt plan
Fisksätra entré	400	400	Gör klart enligt plan
Fisksätra Södra	250	0	Avbryts, onödig förtätning
Orminge	1200	1200	Gör klart enligt plan
Saltsjöbaden	400	0	Avbryt beredd starta efter 2030
Ektorp	170	0	Avbryt beredd starta efter 2030
Björknäs Eknäs	500	0	Avbryt beredd starta efter 2030
	4320	3000	

Totalt omförhandlat tunnelbaneavtal 11 100 bostäder (8100 + 3000)

De ekonomiska konsekvenserna av ovanstående reducerat bostadsbyggande är:

- Inga ytterligare kostnader under 2025 för de projekt som avbryts enligt ovan inklusive stadshusparken som får vila tills designen av mötesplats Nacka är klar. Beräknad besparing totalt är ca 50 Mkr som annars skulle aktiveras som investering.
- Aktiverade kostnader nedskrivs som "potentiell förgäveskostnad" och bokas mot nämnd Kommunstyrelsen.

Projekt som avbryts	Aktiverade kostnader som nedskrivs
Kvarnholmen	2,5 Mkr
Bergs Gård	0,1 Mkr
Fisksätra Södra	0,1 Mkr
Saltsjöbaden	0,5 Mkr
Ektorp	0,2 Mkr
Björknäs – Eknäs	0,1 Mkr
Summa	3,5 Mkr

Nedskrivningen om 3,5 Mkr förutsätter att de projekt som under 2024 fullständigt planerats om kostnadsför sina aktiverade belopp på bokföringsåret 2024. Dessa projekt är:

- Överdäckning Värmdöleden inkl. terminal under jord, genomförs ej.
- Stadshusparken, ny design till följd av ny mötesplats Nacka
- Upphöjning saltsjöbanan, genomförs ej.
- Kyrkviksparken, ny design som inkluderar Järlaleden.
- Höghuset Nacka port, minskad ambition.

Behovet av kostnadsföring av aktiverat belopp enligt ovan lyftes på Kommunfullmäktiges möte den 14 oktober 2024 i syfte att utverka försäkran om att vi inte behöver beakta ovanstående projekt i denna budget. Svaret från ledande källa var jakande: "vi river plåstret på 2024".

Resultaträkning

Resultaträkning mnkr	Utfall 2023	Budget 2024	Prognos 2024	Budget 2025
Verksamhetens intäkter	1 381,9	1 061,9	1 265,1	1 482,9
Jämförelsestörande intäkter	634,7	868,7	314,4	16,4
Verksamhetens kostnader	-7 370,9	-7 435,0	-7 594,7	-7 923,1
Jämförelsestörande kostnader	-383,9	-574,4	-485,9	-61,0
Avskrivningar	-298,5	-328,3	-331,1	-478,2
Verksamhetens nettokostnader	-6 036,7	-6 407,1	-6 832,1	-6 963,1
Skatteintäkter (inkl avräkning)	6 932,3	7 151,6	7 165,6	7 556,4
Inkomstutjämnning	-872,7	-946,1	-951,0	-980,0
Kostnadsutjämnning	300,7	324,5	303,1	271,0
Införandebidrag	0,0	0,0	0,0	0,0
Regleringsavgift/bidrag	255,2	339,4	337,7	292,9
LSS-utjämnning	-151,9	-151,6	-150,7	-159,2
Övriga generella statsbidrag	13,9	0,0	18,4	0,0
Fastighetsavgift	181,9	186,3	186,9	196,3
Skattenetto	6 659,3	6 904,1	6 909,9	7 177,5
Finansiella intäkter	57,2	84,5	71,0	72,4
Jämförelsestörande finansiella intäkter	48,8	0,0	13,9	0,0
Finansiella kostnader	-130,5	-149,3	-97,0	-203,3
Jämförelsestörande finansiella kostnader	-25,2	-70,0	-71,1	0,0
Finansnetto	-49,7	-134,8	-83,1	-130,9
Resultat efter finansiella poster	572,9	362,2	-5,3	83,5
Extraordinära poster	0,0	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	572,9	362,2	-5,3	83,5
Jämförelsestörande poster	274,4	224,2	-228,6	-44,6
Resultat exklusive jämförelsestörande poster	298,5	138,0	223,3	128,1
Målnivå Resultat 2% av skatteintäkter				143,5
Utrymme 2025				-15,4
Resultatmål				1,8%

Sverigedemokraterna lämnar skattesatsen 17,88 kr oförändrad eftersom vår budget lever upp till kravet om **God ekonomisk hushållning**.

Resultat exklusive jämförelsestörande poster, enligt ovan	128,1 Mkr
lansspråktagande av resultatutjämningsreserv	<u>15,4 Mkr</u>
Resultat 2% av skatteintäkter - riktmärke	143,5 Mkr

Vi står bakom kravet på att soliditeten skall vara 50% enligt tidigare beräkningsmodell och nu 40% med hänsyn tagen till ny redovisning av finansiell leasing.

Utifrån balansräkningen 2024-09-30 och ett budgeterat resultat om 83 Mkr så beräknas investeringsutrymmet till max 700 Mkr, vilket motsvarar en nedgång i soliditet om 2%.

Soliditeten skall balansera verksamhetens risker och i detta anser SD att kommunens sätt att driva investeringsprojekt utgör ett betydande risktagande. Måttet används så att:

- Genom den finansiella planeringen beräknas investeringsutrymmet utifrån en soliditet om 40%. Enbart de investeringar som får plats inom låneutrymmet och har hög samhällsnytta startas, övriga senareläggs. Fungerar inte detta måste en avvikelse eller alternativ finansiering diskuteras.

Ekonomiska satsningar och åtgärder i sammandrag

Verksamhetens intäkter och kostnader	Utfall 2023	Budget 2024			Prognos 2024	Justering SLK			Justering politik 2025			Budget 2025		
		Netto	Intäkt	Kostnad		Netto	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	
mnkr														
Kommunstyrelsen	-209,9	3 870,4	-4 158,0	-287,6	-287,1	123,7	-143,5	-19,8	0,0	-6,6	-6,6	3 994,1	-4 308,1	-314,0
Nämnden för arbete och försörjning	-157,7	61,6	-233,4	-171,8	-154,6	4,0	12,5	16,5	0,0	-1,6	-1,6	65,6	-222,5	-156,9
Fritidsnämnden	-177,9	29,1	-221,5	-192,4	-185,4	0,5	-20,1	-19,6	0,0	-2,1	-2,1	29,6	-243,6	-214,0
Kulturnämnden	-142,6	13,4	-165,8	-152,4	-149,4	-1,0	-2,7	-3,7	0,0	-1,6	-1,6	12,4	-170,2	-157,8
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-38,9	105,0	-145,3	-40,3	-41,8	-5,0	7,0	2,0	0,0	-0,4	-0,4	100,0	-138,7	-38,7
Natur- och trafiknämnden	-374,1	25,2	-464,5	-439,3	-444,8	-1,3	-44,7	-46,0	0,0	-4,9	-4,9	23,9	-514,1	-490,2
Socialnämnden	-1 006,1	67,7	-1 144,8	-1 077,1	-1 059,9	-0,6	-11,3	-11,9	0,0	-34,8	-34,8	67,1	-1 190,9	-1 123,8
Utbildningsnämnden	-3 172,4	232,9	-3 557,9	-3 325,0	-3 316,0	6,5	31,1	37,6	0,0	-105,5	-105,5	239,4	-3 632,3	-3 392,9
Äldrenämnden	-1 006,5	65,2	-1 123,8	-1 058,6	-1 080,9	77,9	-151,9	-74,0	0,0	-36,2	-36,2	143,1	-1 311,9	-1 168,8
Överförmyndarnämnden	-8,2	1,1	-9,6	-8,5	-8,5	-1,8	1,8	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,6	-8,0	-8,6
Summa nämnder	-6 294,4	4 471,6	-11 224,7	-6 753,1	-6 728,3	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 674,5	-11 740,2	-7 065,7
Oförutsett	-2,2	0,0	-30,0	-30,0	-30,0	0,0	0,0	0,0			0,0	0,0	-30,0	-30,0
Övergripande verksamhet	9,1	453,5	-298,8	154,7	103,2						0,0	285,2	-121,2	164,0
Jämförelsestörande övergripande verksamhet	250,8	814,4	-590,2	224,2	-148,0						0,0	16,4	-61,0	-44,6
Verksamhetens nettokostnader	-6 036,7	5 739,5	-12 143,7	-6 404,2	-6 803,1	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 976,1	-11 952,5	-6 976,4

Vår ekonomiska ansats i denna budget är:

Full pris- och lönekomensation enligt SKR:s rekommendation om 3,2 % tilldelas: Äldrenämnden, Socialnämnden och Utbildningsnämnden. Denna komensation inkluderar samtliga kostnader inklusive checkar.

För Utbildningsnämnden finansieras satsningen genom ett tillskott om 89,5 Mkr (2,7%) + 16 Mkr motsvarande beräknad kostnad för "ej lagstadgad modersmålsredovisning" som vi avslutar för att frigöra beloppet till nämndens disposition.

Förstärkt inflationskomensation om 1% tilldelas: Resterande nämnder att disponera efter eget önskemål.

Förslag till särskilda beslut

1. att skattesatsen för 2025 fastställs oförändrad till 17:88 kr.
2. att indikatorn, resultatöverskott om minst 2%, skall ses över en konjunkturcykel.
3. att indikatorn, soliditet skall överstiga 40%, baserat på ny redovisning av finansiell leasing.
4. att KS tillförs en inflationskompensation om 1% vilket kostar 3,1 Mkr.
5. att KS kostnadsför aktiverade belopp för projekt som vi önskar avsluta, med arkivering av dokumentation etcetera så att en återstart om önskvärt kan ske efter 2030, kostnad 3,5Mkr
6. att KS tillser att byggtakten inom stadsutveckling reduceras till ett minimum och att tunnelbaneavtalet omförhandlas.
7. att KS tillser att ekonomisk styrning och kontroll förbättras för projekt inom stadsutveckling, vilket inkluderar separat uppföljning av större investeringsprojekt i tertialboksluten, utökat ekonomiskt ansvar för projektledaren, inrättandet av styrgrupp för en projektportfölj och komplettering av ekonomi-systemet med en projektredovisningsmodul.
8. att NAF tillförs en inflationskompensation om 1% vilket kostar 1,6 Mkr.
9. att NAF utreder möjligheten att utveckla nuvarande aktivitetskrav på stödmottagare, med syfte att göra detta till ett krav på organiserat arbete på anvisad arbetsplats.
10. att NAF bemyndigar handläggarna att upplysa om kommunens möjlighet att ge visst ekonomiskt stöd till de invandrare som står långt från arbetsmarknaden att återvända till sina hemländer.
11. att NAF utreder om egen personal kan samverka med polisen i polisutredningar på sådant sätt att utredningstiden blir kortast möjliga och inga ärenden avskrivs beroende på polisens interna prioriteringar.
12. att FN tillförs en inflationskompensation om 1% vilket kostar 2,1 Mkr.
13. att FN utser följande platser i kommunen till kandidater för planarbete gällande nya fotbollsplaner: Porsmossen och om möjligt Källtorp, samt intensifierar sökandet efter fler möjliga platser för fotbollsplaner.
14. att KN tillförs en inflationskompensation om 1% vilket kostar 1,6 Mkr.
15. att KN ges i uppdrag att genomföra rådgivande omröstningar vid uppförande av ny offentlig konst och utsmyckning.
16. att MSM tillförs en inflationskompensation om 1% vilket kostar 1,6 Mkr
17. att MSM tillser att bygglovsbeslut i småhusärenden också innehåller hänsynstagande till allmänintresset av att småhus och småhusområden får finnas, växa och prägla Nackas karaktär
18. att NTN tillförs en inflationskompensation om 1% vilket kostar 4,9 Mkr.

19. att NTN i sitt arbete integrerar principen om likabehandling av trafikslag
20. att SN tillförs en pris- och lönekomensation om 3,2 % vilket kostar 34,8 Mkr.
21. att UN tillförs en pris- och lönekomensation om 2,7 % vilket kostar 89,5 Mkr.
22. att UN ges i uppdrag att efter "modell Hörby" implementera en policy för modersmålsundervisning som bygger på att enbart undervisningen med legitimerade lärare och enligt övriga begränsningar utförs, och att övrig modersmålsundervisning läggs ned. Åtgärden medför att vi kan spara 16 Mkr som nämnden kan använda efter behov.
23. att ÄN tillförs en pris- och lönekomensation om 3,2 % vilket kostar 36,2 Mkr
24. att ÄN bevakar våra grannkommuners checkbelopp, eller motsvarande. och om behov uppkommer begär en särskild höjning av checken för särskilt boende under verksamhetsåret.
25. att ÄN utreder möjligheten att montera en trappa ned till Finnboda hamn.
26. att ÖFN tillförs en inflationskomensation om 1% vilket kostar 0,1 Mkr.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen har två roller, ett kommunövergripande ansvar och ett ansvar som egen nämnd. I det övergripande ansvaret ingår att leda, samordna och ha uppsikt över kommunens samlade verksamhet. I de båda rollerna ingår att bereda ärenden till kommunfullmäktige. I ansvaret som egen nämnd är dessa ärenden kopplade till arbetsgivarfrågor, näringslivspolitik, fastighetsfrågor och markpolitik, exploateringsverksamhet, god livsmiljö och långsiktigt hållbar utveckling samt frågor som rör trygghet och säkerhet. Kommunstyrelsen är också ansvarig nämnd för den kommunala produktionen inom Valfärd skola och Valfärd samhällsservice. Kommunstyrelsen har även det övergripande ansvaret för samhällsplanering.

Verksamhetens intäkter och kostnader mnr	Utfall 2023	Budget 2024			Prognos 2024	Justering SLK			Justering politik 2025			Budget 2025		
	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen	-209,9	3 870,4	-4 158,0	-287,6	-287,1	123,7	-143,5	-19,8	0,0	-6,6	-6,6	3 994,1	-4 308,1	-314,0
Nämnden för arbete och försörjning	-157,7	61,6	-233,4	-171,8	-154,6	4,0	12,5	16,5	0,0	-1,6	-1,6	65,6	-222,5	-156,9
Fritidsnämnden	-177,9	29,1	-221,5	-192,4	-185,4	0,5	-20,1	-19,6	0,0	-2,1	-2,1	29,6	-243,6	-214,0
Kulturnämnden	-142,6	13,4	-165,8	-152,4	-149,4	-1,0	-2,7	-3,7	0,0	-1,6	-1,6	12,4	-170,2	-157,8
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-38,9	105,0	-145,3	-40,3	-41,8	-5,0	7,0	2,0	0,0	-0,4	-0,4	100,0	-138,7	-38,7
Natur- och trafiknämnden	-374,1	25,2	-464,5	-439,3	-444,8	-1,3	-44,7	-46,0	0,0	-4,9	-4,9	23,9	-514,1	-490,2
Socialnämnden	-1 006,1	67,7	-1 144,8	-1 077,1	-1 059,9	-0,6	-11,3	-11,9	0,0	-34,8	-34,8	67,1	-1 190,9	-1 123,8
Utbildningsnämnden	-3 172,4	232,9	-3 557,9	-3 325,0	-3 316,0	6,5	31,1	37,6	0,0	-105,5	-105,5	239,4	-3 632,3	-3 392,9
Äldrenämnden	-1 006,5	65,2	-1 123,8	-1 058,6	-1 080,9	77,9	-151,9	-74,0	0,0	-36,2	-36,2	143,1	-1 311,9	-1 168,8
Överförmyndarnämnden	-8,2	1,1	-9,6	-8,5	-8,5	-1,8	1,8	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,6	-8,0	-8,6
Summa nämnder	-6 294,4	4 471,6	-11 224,7	-6 753,1	-6 728,3	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 674,5	-11 740,2	-7 065,7
Oförutsett	-2,2	0,0	-30,0	-30,0	-30,0	0,0	0,0	0,0				0,0	-30,0	-30,0
Övergripande verksamhet	9,1	453,5	-298,8	154,7	103,2						0,0	285,2	-121,2	164,0
Jämförelsestörande övergripande verksamhet	250,8	814,4	-590,2	224,2	-148,0						0,0	16,4	-61,0	-44,6
Verksamhetens nettokostnader	-6 036,7	5 739,5	-12 143,7	-6 404,2	-6 803,1	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 976,1	-11 952,5	-6 976,4

Kostnadsföring av aktiverade kostnader för avslutade projekt.

kostnaden som specificeras på projekt (se sid 9) utgör 3,5 Mkr.

Förstärkt inflationskompensation om 1%.

Inflationen för 2025 beräknas till 0,6% och 1% utgör således en förstärkt kompensation om 3,1 Mkr.

Förslag

Reducerad byggtakt inom stadsutveckling

Av skäl som framgår i tidigare kapitel: lägre befolkningsökning, svårt med självfinansiering, bristande projektuppföljning och ekonomisk kontroll, så föreslår vi att ett antal projekt avbryts. Avbryts betyder att aktiverade kostnader resultatförs, inget ytterligare arbete utförs på projekten och att planer, kunskap och slutsatser arkiveras för att kunna återstarta projekten vid senare tillfälle, efter 2030 när tunnelbana och "mötesplats Nacka" är på plats.

Konsekvens:

- Inga ytterligare kostnader under 2025 för de projekt som avbryts inklusive stadshusparken som får vila tills designen av mötesplats Nacka är klar. Beräknad besparing totalt är ca 50 Mkr som annars skulle aktiveras som investering.
- Omförhandling av tunnelbaneavtalet till lägre volymer där byggnation i lokala centrum inkluderas.

Förbättrad ekonomisk styrning och kontroll av större projekt inom stadsutveckling
Våren 2024 stod det klart att den ekonomiska kontrollen av stadsutvecklingens projekt varit undermålig. Investeringskostnaderna har ökat dramatiskt, vilket medfört betydande omplanering och stora nedskrivningar av förgäveskostnader (Kyrkviken, upphöjning Saltsjöbanan, överdäckning Värmdöleden, stadshusparken). Den bristande kontrollen framförs också i revisionsrapporter och har medfört att delegationsordningen för investeringsprojekt skärps, vilket är bra.

Investeringsprojektens ekonomiska redovisning och styrning måste kraftigt förbättras, vilket pågår.
Det viktiga nu är:

- Tertiäl och årsbokslut skall kompletteras med en projektuppföljningsbilaga där de 10 största investeringsprojekten redovisas var för sig. Uppföljningen bör ha kolumner:
  - 1) ackumulerade kostnader från projektstart
  - 2) periodens kostnader inklusive kommentar om projektets framdrift
  - 3) prognos (föregående och ny) till projektslut med kommentar om orsaken till prognosens förändring.
  - Vidare bör summa aktiverade projektkostnader noteras och vara avstämbara mot affärsredovisningens balansräkning.
- Projektledarens ansvar för större projekt bör innefatta ekonomiskt ansvar i relation till godkända prognoser.
- Projekt som har omfattande beroenden mellan sig bör samordnas i en portfölj (ex. centrala Nacka). Denna portfölj bör ha en styrgrupp där även externt rekryterade medlemmar ingår, lämpligen från de byggherrar som verkar i projekten.
- Ekonomisystemet bör kompletteras med en projektredovisningsmodul vilket underlättar uppföljning över flera år. Power BI används för rapportering.

Vi föreslår:

- att nämnden tillförs en inflationskompensation om 1% vilket kostar 3,1 Mkr.
- att man kostnadsför aktiverade belopp för projekt som vi önskar avsluta, med arkivering av dokumentation etcetera så att en återstart om önskvärt kan ske efter 2030, kostnad 3,5Mkr
- att byggtakten inom stadsutveckling reduceras till ett minimum och att tunnelbaneavtalet omförhandlas.
- att ekonomisk styrning och kontroll förbättras för projekt inom stadsutveckling, vilket inkluderar separat uppföljning av större investeringsprojekt i tertiälboksluten, utökat ekonomiskt ansvar för projektledaren, inrättandet av styrgrupp för en projektportfölj och komplettering av ekonomisystemet med en projektredovisningsmodul.

Nämnden för arbete och försörjning

Nämnden för arbete och försörjning ansvarar för den kommunala vuxenutbildningen, arbetsmarknadsinsatser och ekonomiskt bistånd samt har det samlade ansvaret för flyktingmottagandet inklusive ensamkommande barn och unga. Genom sin verksamhet bidrar nämnden till att Nackabor når egen försörjning och att Nackaföretag får god tillgång till efterfrågad kompetens.

Verksamhetens intäkter och kostnader mnkr	Utfall 2023	Budget 2024			Prognos 2024	Justering SLK			Justering politik 2025			Budget 2025		
	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen	-209,9	3 870,4	-4 158,0	-287,6	-287,1	123,7	-143,5	-19,8	0,0	-6,6	-6,6	3 994,1	-4 308,1	-314,0
Nämnden för arbete och försörjning	-157,7	61,6	-233,4	-171,8	-154,6	4,0	12,5	16,5	0,0	-1,6	-1,6	65,6	-222,5	-156,9
Fritidsnämnden	-177,9	29,1	-221,5	-192,4	-185,4	0,5	-20,1	-19,6	0,0	-2,1	-2,1	29,6	-243,6	-214,0
Kulturnämnden	-142,6	13,4	-165,8	-152,4	-149,4	-1,0	-2,7	-3,7	0,0	-1,6	-1,6	12,4	-170,2	-157,8
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-38,9	105,0	-143,3	-40,3	-41,8	-5,0	7,0	2,0	0,0	-0,4	-0,4	100,0	-138,7	-38,7
Natur- och trafiknämnden	-374,1	25,2	-464,5	-439,3	-444,8	-1,3	-44,7	-46,0	0,0	-4,9	-4,9	23,9	-514,1	-490,2
Socialnämnden	-1 006,1	67,7	-1 144,8	-1 077,1	-1 059,9	-0,6	-11,3	-11,9	0,0	-34,8	-34,8	67,1	-1 190,9	-1 123,8
Utbildningsnämnden	-3 172,4	232,9	-3 557,9	-3 325,0	-3 316,0	6,5	31,1	37,6	0,0	-105,5	-105,5	239,4	-3 632,3	-3 392,9
Äldrenämnden	-1 006,5	65,2	-1 123,8	-1 058,6	-1 080,9	77,9	-151,9	-74,0	0,0	-36,2	-36,2	143,1	-1 311,9	-1 168,8
Överförmyndarnämnden	-8,2	1,1	-9,6	-8,5	-8,5	-1,8	1,8	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,6	-8,0	-8,6
Summa nämnder	-6 294,4	4 471,6	-11 224,7	-6 753,1	-6 728,3	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 674,5	-11 740,2	-7 065,7
Oförutsett	-2,2	0,0	-30,0	-30,0	-30,0	0,0	0,0	0,0			0,0	0,0	-30,0	-30,0
Övergripande verksamhet	9,1	453,5	-298,8	154,7	103,2						0,0	285,2	-121,2	164,0
Jämförelsestörande övergripande verksamhet	250,8	814,4	-590,2	224,2	-148,0						0,0	16,4	-61,0	-44,6
Verksamhetens nettokostnader	-6 036,7	5 739,5	-12 143,7	-6 404,2	-6 803,1	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 976,1	-11 952,5	-6 976,4

Förstärkt inflationskompensation om 1%.

Inflationen för 2025 beräknas till 0,6% och 1% utgör således en förstärkt kompensation om 1,6 Mkr.

Förslag

Aktivitetskrav för ekonomiskt bidrag

Vi förslår att de personer som erhåller ekonomiskt bidrag skall beordras delta i organiserat arbete på anvisad arbetsplats. Från denna arbetsplats ansöker man sedan om ledigt för gå på anställningsintervju, arbetsmarknadsutbildning eller motsvarande. Ett organiserat arbete på utpekad arbetsplats kan organiseras i kommunens egen regi eller genom att anlita extern aktör. Fördelen, vid sidan om att visst "handräkningsarbete" blir utfört, är att deltagaren får social kontakt och under arbetstiden är förhindrad att jobba svart eller begå kriminella handlingar.

Information och stöd till återvandring

I de fall där alla ansträngningar för att en invandrad person skall nå egen försörjning misslyckas, och bedömningen är att individens integration i det svenska samhället uteblivit, bör återvandring komma på förslag som ett alternativ. Typfallet kan vara en individ som står långt från arbetsmarknaden, inte talar svenska, i stort saknar skolutbildning och varit försörd genom samhällsstöd i mer än tre år. I dessa fall måste det konstateras att invandringen till Sverige var ett misstag som bör rättas till. Vårt förslag är att kommunen bemyndigar handläggarna att ge visst ekonomiskt stöd till de som önskar återvända och uppfyller stipulerade kriterier.

Välfärdsbrottslighet – sömlöst samarbete med polisen

Arbetet inom nämnden med att avslöja välfärdsbrottslighet fortgår på ett föredömligt där dedikerad personal vid misstanke/avslöjande gör polisanmälan.

För att nå resultat med anmalingarna och minska risken att polisen inte prioriterar bort ärendet så behöver polisen utse en dedikerad person som vid mottagande av vår anmälan omgående startar

polisinsatser. Våra krav på polisen måste vara att samtliga ärenden utreds, och att så få ärenden som möjligt avskrivs.

I en polisutredning av detta slag så behöver utredaren inte formellt vara polis annat än i 20–30 % av utredningstiden. Det vore därför klokt om samma person inom nämnden som gjort anmälan också efter anmälan bistår polisen i utredningen, så att ledtiden för ärendet blir kortast möjliga och inget skrivs bort av tidsbrist. För denna insats som kan uppskattas till en halvtid per person skall polisen självklart ersätta Nacka kommun.

Vi föreslår:

- att nämnden tillförs en inflationskompensation om 1% vilket kostar 1,6 Mkr.
- att nämnden utreder möjligheten att utveckla nuvarande aktivitetskrav på stödmottagare, med syfte att göra detta till ett krav på organiserat arbete på anvisad arbetsplats.
- att nämnden bemyndigar handläggarna att upplysa om kommunens möjlighet att ge visst ekonomiskt stöd till de invandrare som står långt från arbetsmarknaden att återvända till sina hemländer.
- att nämnden utreder om egen personal kan samverka med polisen i polisutredningen på sådant sätt att utredningstiden blir kortast möjliga och att inga ärenden avskrivs beroende på polisens interna prioriteringar.

Fritidsnämnden

Fritidsnämnden ansvarar för finansiering och uppföljning av fritidsverksamheter och folkhälsofrågor, bland annat genom stöd till föreningar, idrottsanläggningar, fritidsgårdar, öppna träffpunkter och verksamhet på skollov. Nämnden har i uppdrag att underhålla och utveckla lokaler och anläggningar för fritidsverksamhet och skolverksamhet och att fastställa principer för upplåtelse av lokalerna. I nämndens uppdrag ingår även att följa utvecklingen inom fritidsområdet och att verka för ett varierat fritidsutbud. Nämnden för kontinuerlig dialog med föreningar, anordnare och Nackabor.

Verksamhetens intäkter och kostnader mnkr	Utfall	Budget			Prognos	Justering SLK			Justering politik			Budget		
	2023 Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	2024 Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen	-209,9	3 870,4	-4 158,0	-287,6	-287,1	123,7	-143,5	-19,8	0,0	-6,6	-6,6	3 994,1	-4 308,1	-314,0
Nämnden för arbete och försörjning	-157,7	61,6	-233,4	-171,8	-154,6	4,0	12,5	16,5	0,0	-1,6	-1,6	65,6	-222,5	-156,9
Fritidsnämnden	-177,9	29,1	-221,5	-192,4	-185,4	0,5	-20,1	-19,6	0,0	-2,1	-2,1	29,6	-243,6	-214,0
Kultur- och fritidsnämnden	-142,6	13,4	-165,8	-152,4	-149,4	-1,0	-2,7	-3,7	0,0	-1,6	-1,6	12,4	-170,2	-157,8
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-38,9	105,0	-145,3	-40,3	-41,8	-5,0	7,0	2,0	0,0	-0,4	-0,4	100,0	-138,7	-38,7
Natur- och trafiknämnden	-374,1	25,2	-464,5	-439,3	-444,8	-1,3	-44,7	-46,0	0,0	-4,9	-4,9	23,9	-514,1	-490,2
Socialnämnden	-1 006,1	67,7	-1 144,8	-1 077,1	-1 059,9	-0,6	-11,3	-11,9	0,0	-34,8	-34,8	67,1	-1 190,9	-1 123,8
Utbildningsnämnden	-3 172,4	232,9	-3 557,9	-3 325,0	-3 316,0	6,5	31,1	37,6	0,0	-105,5	-105,5	239,4	-3 632,3	-3 392,9
Äldrenämnden	-1 006,5	65,2	-1 123,8	-1 058,6	-1 080,9	77,9	-151,9	-74,0	0,0	-36,2	-36,2	143,1	-1 311,9	-1 168,8
Överförmyndarnämnden	-8,2	1,1	-9,6	-8,5	-8,5	-1,8	1,8	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,6	-8,0	-8,6
Summa nämnder	-6 294,4	4 471,6	-11 224,7	-6 753,1	-6 728,3	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 674,5	-11 740,2	-7 065,7
Öförutsett	-2,2	0,0	-30,0	-30,0	-30,0	0,0	0,0	0,0				0,0	0,0	-30,0
Övergripande verksamhet	9,1	453,5	-298,8	154,7	103,2							0,0	285,2	-121,2
Jämförelsestörande övergripande verksamhet	250,8	814,4	-590,2	224,2	-148,0							0,0	16,4	-61,0
Verksamhetens nettokostnader	-6 036,7	5 739,5	-12 143,7	-6 404,2	-6 803,1	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 976,1	-11 952,5	-6 976,4

Förstärkt inflationskompensation om 1%.

Inflationen för 2025 beräknas till 0,6% och 1% utgör således en förstärkt kompensation om 2,1 Mkr.

Förslag

Idrottsytor ska läggas i befolkningscentra

Ska idrottsytor tjäna sitt syfte fullt ut till förmån för många utövare, så behöver de så ofta som möjligt placeras där människor finns - närhetsprincipen. Vi inser målkonflikten som ligger i detta, och den allmänna markpolitiska nödvändigheten av att få finansiell avkastning på markytor i kommunen. Vi står dock kvar vid att i och för sig lågavkastande idrottsytor ibland behöver placeras på "dyr" mark med många boende i närheten, för det är enda sättet att ge idrottsmöjligheter till många, inte minst personer utan tillgång till biltransport.

Fotbollsplaner

Nacka har ont om fotbollsplaner per capita jämfört med andra kommuner i regionen, och den utvecklingen får inte fortsätta gå åt fel håll. Framför allt behövs elvamannaplaner för realistisk och meningsfull fotbollsträning – sjuvannaplaner, som de som nu ska byggas i Sickla, måste vara ett undantag på grund av nödvändighet. Det behövs konkreta förslag på konkreta platser i kommunen att bygga fotbollsplaner på, och våra förslag är idag Porsmossen och om möjligt Källtorp.

Näckenbadet

Näckenbadet är en mycket lång fritidspolitisk och markpolitisk följetong i Nacka. Vi står kvar vid att Fisksätra hade varit en bättre placering än den beslutade i Saltsjöbaden, och vi står redo för en konstruktiv diskussion i frågan om den nuvarande placeringen visar sig så olämplig som mycket tyder på.

Flytt av anläggningar i centrala Nacka

”Nacka stad”-projektet är under omvandling och en flytt av idrottsanläggningarna i Järla, centrala Nacka, är kanske mindre aktuell än tidigare. Blir det ändå en flytt, så måste framför allt ungdomar få fungerande alternativ, i första hand för ishockey och fotboll.

Vi föreslår:

- att nämnden tillförs en inflationskompensation om 1% vilket kostar 2,1 Mkr.
- att nämnden utser följande platser i kommunen till kandidater för planarbete gällande nya fotbollsplaner: Porsmossen och om möjligt Källtorp, samt intensifierar sökandet efter fler möjliga platser för fotbollsplaner.

Kulturnämnden

Kulturnämnden ansvarar för finansiering och uppföljning av kulturverksamheter, bland annat bibliotek, kulturhus, museer och kundval kulturskola. Nämnden ger stöd till kulturlivet och förutsättningar för tillgängliggörande av offentlig konst och kulturarv. Barn, unga och funktionsvarierade är prioriterade målgrupper. Kulturnämnden har i uppdrag att underhålla och utveckla funktionella anläggningar och platser för kulturverksamhet, verka för adekvat bevarande av estetiskt och kulturhistoriskt värdefulla miljöer samt föra dialog med föreningar, kulturaktörer och Nackabor.

Verksamhetens intäkter och kostnader mnkr	Utfall	Budget			Prognos	Justering SLK			Justering politik			Budget		
	2023	2024			2024				2025			2025		
	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen	-209,9	3 870,4	-4 158,0	-287,6	-287,1	123,7	-143,5	-19,8	0,0	-6,6	-6,6	3 994,1	-4 308,1	-314,0
Nämnden för arbete och försörjning	-157,7	61,6	-233,4	-171,8	-154,6	4,0	12,5	16,5	0,0	-1,6	-1,6	65,6	-222,5	-156,9
Fritidsnämnden	-177,9	29,1	-221,5	-192,4	-185,4	0,5	-20,1	-19,6	0,0	-2,1	-2,1	29,6	-243,6	-214,0
Kulturnämnden	-142,6	13,4	-165,8	-152,4	-149,4	-1,0	-2,7	-3,7	0,0	-1,6	-1,6	12,4	-170,2	-157,8
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-38,9	105,0	-145,3	-40,3	-41,8	-5,0	7,0	2,0	0,0	-0,4	-0,4	100,0	-138,7	-38,7
Natur- och trafiknämnden	-374,1	25,2	-464,5	-439,3	-444,8	-1,3	-44,7	-46,0	0,0	-4,9	-4,9	23,9	-514,1	-490,2
Socialnämnden	-1 006,1	67,7	-1 144,8	-1 077,1	-1 059,9	-0,6	-11,3	-11,9	0,0	-34,8	-34,8	67,1	-1 190,9	-1 123,8
Utbildningsnämnden	-3 172,4	232,9	-3 557,9	-3 325,0	-3 316,0	6,5	31,1	37,6	0,0	-105,5	-105,5	239,4	-3 632,3	-3 392,9
Äldrenämnden	-1 006,5	65,2	-1 123,8	-1 058,6	-1 080,9	77,9	-151,9	-74,0	0,0	-36,2	-36,2	143,1	-1 311,9	-1 168,8
Överförmyndarnämnden	-8,2	1,1	-9,6	-8,5	-8,5	-1,8	1,8	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,6	-8,0	-8,6
Summa nämnder	-6 294,4	4 471,6	-11 224,7	-6 753,1	-6 728,3	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 674,5	-11 740,2	-7 065,7
Oförutsett	-2,2	0,0	-30,0	-30,0	-30,0	0,0	0,0	0,0			0,0	0,0	-30,0	-30,0
Övergripande verksamhet	9,1	453,5	-298,8	154,7	103,2						0,0	285,2	-121,2	164,0
Jämförelsestörande övergripande verksamhet	250,8	814,4	-590,2	224,2	-148,0						0,0	16,4	-61,0	-44,6
Verksamhetens nettokostnader	-6 036,7	5 739,5	-12 143,7	-6 404,2	-6 803,1	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 976,1	-11 952,5	-6 976,4

Förstärkt inflationskompensation om 1%.

Inflationen för 2025 beräknas till 0,6% och 1% utgör således en förstärkt kompensation om 1,6 Mkr.

Förslag

Bibliotek

Bibliotek är traditionellt kulturbärande i svensk tradition. I Nacka fungerar även biblioteken efter modellen med enskilda, upphandlade anordnare. I samband med upphandling måste det därför regleras att biblioteket skall ta in alla publikationer och all litteratur som inte i sig har olagligt innehåll, och som möter åtminstone någon sorts efterfrågan i bibliotekspubliken.

Traditionella högtider, främjande av svensk kultur

Kommunen är den närmaste nivå av offentlig sektor som medborgarna möter. Därför är det lämpligt att kommunen får ett ansvar för att bevara och stärka svensk kultur i vid mening, den kultur på vilken såväl land som stat och kommun har byggts upp. En lämplig första ansats är att kommunen stöttar traditionella svenska högtider som jul och midsommar med lite extra högtidlighet, och att Sveriges nationaldag får en fin inramning som inte bara handlar om att utlänningar får svenskt medborgarskap.

Konst i offentliga miljöer

Sverigedemokraterna bejakar konstens frihet såväl lokalt som allmänideologiskt, helt enkelt som en följd av vår syn på grundläggande yttrandefrihet. Men under rådande system uppförs offentlig konst direkt eller indirekt genom politiska beslut, inte sällan utan förankring hos lokalbefolkningen.

Sverigedemokraterna vill se en demokratisering av den offentliga konsten genom att i större utsträckning låta Nackabor påverka besluten.

För att utsmyckningen av det offentliga rummet ska vara så ändamålsenlig som möjligt, förutsatt att dess syfte är att tilltala och skapa mervärde för invånarna, bör kommunen genomföra omröstningar vid uppförande av offentlig konst eller andra projekt som syftar till att försköna de allmänna ytorna.

Hur omröstningarna ska genomföras på bästa sätt och vid vilka tillfällen bör utredas. Men med tillgänglig teknologi är förutsättningarna för att samla in och ta hänsyn till allmänhetens åsikter bättre än någonsin förr.

Kommunal finansiering

Kommunal finansiering behövs för ett brett utbud av kultur med hög kvalitet och god tillgänglighet. Den konkurrensutsätter också kulturen på ett sätt som syftar till förbättring och större anpassning till konsumenters och utövares behov. Genom att utsätta en större del av kulturlivet för en marknadsmässig konkurrens ökar man medborgarnas inflytande över kulturlivets inriktning.

Sverigedemokraterna står därför bakom riktlinjerna för kulturstöd som fastställer följande kriterier för utbudet:

- Vara nyskapande för Nacka som kulturkommun samt förvalta vårt kulturarv.
- Vara lättillgängligt och möjliggöra delaktighet för medborgare särskilt barn och unga.
- Vara av hög konstnärlig kvalitet genom samverkan mellan flera aktörer.
- Finansieras av både offentliga och privata aktörer med målsättning att skattepengar i så liten utsträckning som möjligt ska bekosta sådant som åligger civilsamhället.

Vid alla former av stadsplanering och uppförande av offentlig konst ska de berörda medborgarnas rätt till insyn och inflytande vara betydande.

Principen om armlängds avstånd

Nacka kommun, dess politiker och tjänstemän ska inte ha synpunkter på vad konstnärer själva väljer att skapa för konst. När kommunen å andra sidan, med allmänna medel, beställer konstverk för att utsmycka allmänna ytor, anser vi det vara fullt rimligt att såväl ställa kvalitetskrav som att ha synpunkter på slutprodukten.

Sverigedemokraterna anser att den bästa metoden för kommunen att arbeta efter, med hänsyn till principen om en armlängds avstånd, är att öka det folkliga inflytandet över utsmyckningen av kommunen. Om det är allmänheten som både betalar för och är tilltänkt betraktare av ett konstverk, är det mest rimligt att allmänheten får större inflytande över ett konstverks vara eller icke vara på kommunens ytor.

Vi föreslår:

- att nämnden tillförs en inflationskompensation om 1% vilket kostar 1,6 Mkr.
- att nämnden ges i uppdrag att genomföra rådgivande omröstningar vid uppförande av ny offentlig konst och utsmyckning.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden ansvarar för myndighets- och huvudmannauppgifter inom samhällsbyggnads- och miljöområdet. Nämnden fullgör de uppgifter som åligger byggnadsnämnd enligt plan- och bygglagen samt sådan kommunal nämnd som avses i miljöbalken och livsmedelslagen, till exempel; upprätta förslag till detaljplaner, pröva bygglovsansökningar, bevaka och besluta i frågor om miljö- och hälsoskydd samt livsmedelskontroll, ha synpunkter på funktion och gestaltning, upprätthålla kartor över kommunen för fysisk planering och infrastruktur, besluta om strandskydd inklusive dispenser och lantmäteriförrättningar.

Verksamhetens intäkter och kostnader mnkr	Utfall 2023 Netto	Budget 2024			Prognos 2024 Netto	Justering SLK			Justering politik 2025			Budget 2025		
		Intäkt	Kostnad	Netto		Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen	-209,9	3 870,4	-4 158,0	-287,6	-287,1	123,7	-143,5	-19,8	0,0	-6,6	-6,6	3 994,1	-4 308,1	-314,0
Nämnden för arbete och försörjning	-157,7	61,6	-233,4	-171,8	-154,6	4,0	12,5	16,5	0,0	-1,6	-1,6	65,6	-222,5	-156,9
Fritidsnämnden	-177,9	29,1	-221,5	-192,4	-185,4	0,5	-20,1	-19,6	0,0	-2,1	-2,1	29,6	-243,6	-214,0
Kultur- och stadsbyggnadsnämnden	-142,6	13,4	-165,8	-152,4	-149,4	-1,0	-2,7	-3,7	0,0	-1,6	-1,6	12,4	-170,2	-157,8
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-38,9	105,0	-145,3	-40,3	-41,8	-5,0	7,0	2,0	0,0	-0,4	-0,4	100,0	-138,7	-38,7
Natur- och trafiknämnden	-374,1	25,2	-464,5	-439,3	-444,8	-1,3	-44,7	-46,0	0,0	-4,9	-4,9	23,9	-514,1	-490,2
Socialnämnden	-1 006,1	67,7	-1 144,8	-1 077,1	-1 059,9	-0,6	-11,3	-11,9	0,0	-34,8	-34,8	67,1	-1 190,9	-1 123,8
Utbildningsnämnden	-3 172,4	232,9	-3 557,9	-3 325,0	-3 316,0	6,5	31,1	37,6	0,0	-105,5	-105,5	239,4	-3 632,3	-3 392,9
Äldrenämnden	-1 006,5	65,2	-1 123,8	-1 058,6	-1 080,9	77,9	-151,9	-74,0	0,0	-36,2	-36,2	143,1	-1 311,9	-1 168,8
Överförmyndarnämnden	-8,2	1,1	-9,6	-8,5	-8,5	-1,8	1,8	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,6	-8,0	-8,6
Summa nämnder	-6 294,4	4 471,6	-11 224,7	-6 753,1	-6 728,3	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 674,5	-11 740,2	-7 065,7
Oförutsett	-2,2	0,0	-30,0	-30,0	-30,0	0,0	0,0	0,0			0,0	0,0	-30,0	-30,0
Övergripande verksamhet	9,1	453,5	-298,8	154,7	103,2						0,0	285,2	-121,2	164,0
Jämförelsestörande övergripande verksamhet	250,8	814,4	-590,2	224,2	-148,0						0,0	16,4	-61,0	-44,6
Verksamhetens nettokostnader	-6 036,7	5 739,5	-12 143,7	-6 404,2	-6 803,1	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 976,1	-11 952,5	-6 976,4

Förstärkt inflationskompensation om 1%.

Inflationen för 2025 beräknas till 0,6% och 1% utgör således en förstärkt kompensation om 0,4 Mkr.

Förslag

Bevara lokala karaktärer med hjälp av bland annat fler småhus och radhus

Nackas arkitektoniska och landskapsmässiga karaktär är av tradition i huvudsak lantlig och präglad av småhusbebyggelse med bland annat radhus. Den kan och behöver inte bevaras helt intakt som på ett museum, men den måste aktivt bevaras i sina grunddrag. Tendensen mot stadsutveckling som skapar ett metropolitanskt präglat stadslandskap är redan av finansiella skäl på väg att avstanna, men måste bevakas även i fortsättningen. Planering av mycket höga hus måste prövas kritiskt och bör inriktas på att dessa hus ska placeras i redan tätortstypiska kommundelar. I områden med småhus bör utbyggnad och ombyggnad uppmuntras med till exempel generösa bygglovsbeslut, för att denna byggnadsform ska fortsätta vara den som ger Nacka dess karaktär och yttre särart.

Vi föreslår:

- att nämnden tillförs en inflationskompensation om 1% vilket kostar 1,6 Mkr.
- att nämnden tillser att bygglovsbeslut i småhusärenden också innehåller hänsynstagande till allmänintresset av att småhus och småhusområden får finnas, växa och prägla Nackas karaktär.

Natur- och trafiknämnden

Nämnden ansvarar för funktionen och attraktiviteten av vägar, gator, parker och naturmark med tillhörande kommunägda anläggningar som är tillgängliga för allmänheten. Nämnden ansvarar vidare för parkeringsfrågor och för framkomligheten. Nämnden ansvarar också för att skapa ett hållbart sätt av alternativa sätt att förflytta sig genom gång och cykel inom kommunen.

Verksamhetens intäkter och kostnader mnkr	Utfall 2023	Budget 2024			Prognos 2024	Justering SLK			Justering politik 2025			Budget 2025		
	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen	-209,9	3 870,4	-4 158,0	-287,6	-287,1	123,7	-143,5	-19,8	0,0	-6,6	-6,6	3 994,1	-4 308,1	-314,0
Nämnden för arbete och försörjning	-157,7	61,6	-233,4	-171,8	-154,6	4,0	12,5	16,5	0,0	-1,6	-1,6	65,6	-222,5	-156,9
Fritidsnämnden	-177,9	29,1	-221,5	-192,4	-185,4	0,5	-20,1	-19,6	0,0	-2,1	-2,1	29,6	-243,6	-214,0
Kulturnämnden	-142,6	13,4	-165,8	-152,4	-149,4	-1,0	-2,7	-3,7	0,0	-1,6	-1,6	12,4	-170,2	-157,8
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-38,9	105,0	-145,3	-40,3	-41,8	-5,0	7,0	2,0	0,0	-0,4	-0,4	100,0	-138,7	-38,7
Natur- och trafiknämnden	-374,1	25,2	-464,5	-439,3	-444,8	-1,3	-44,7	-46,0	0,0	-4,9	-4,9	23,9	-514,1	-490,2
Socialnämnden	-1 006,1	67,7	-1 144,8	-1 077,1	-1 059,9	-0,6	-11,3	-11,9	0,0	-34,8	-34,8	67,1	-1 190,9	-1 123,8
Utbildningsnämnden	-3 172,4	232,9	-3 557,9	-3 325,0	-3 316,0	6,5	31,1	37,6	0,0	-105,5	-105,5	239,4	-3 632,3	-3 392,9
Äldrenämnden	-1 006,5	65,2	-1 123,8	-1 058,6	-1 080,9	77,9	-151,9	-74,0	0,0	-36,2	-36,2	143,1	-1 311,9	-1 168,8
Överförmyndarnämnden	-8,2	1,1	-9,6	-8,5	-8,5	-1,8	1,8	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,6	-8,0	-8,6
Summa nämnder	-6 294,4	4 471,6	-11 224,7	-6 753,1	-6 728,3	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 674,5	-11 740,2	-7 065,7
Oförutsett	-2,2	0,0	-30,0	-30,0	-30,0	0,0	0,0	0,0			0,0	0,0	-30,0	-30,0
Övergripande verksamhet	9,1	453,5	-298,8	154,7	103,2						0,0	285,2	-121,2	164,0
Jämförelsestörande övergripande verksamhet	250,8	814,4	-590,2	224,2	-148,0						0,0	16,4	-61,0	-44,6
Verksamhetens nettokostnader	-6 036,7	5 739,5	-12 143,7	-6 404,2	-6 803,1	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 976,1	-11 952,5	-6 976,4

Förstärkt inflationskompensation om 1%.

Inflationen för 2025 beräknas till 0,6% och 1% utgör således en förstärkt kompensation om 4,9 Mkr.

Förslag

Trafikslag

Inställningen som måste prägla Nackas politik är helt enkelt likabehandling av trafikslag, privatbiltrafik, kollektivtrafik och cykeltrafik. Alla trafikslag har sitt värde och måste få sina möjligheter – Nackaborna ska kunna välja fritt utan kommunala pekpinnar. Kommunen är stor till ytan och varje trafikslag har sitt berättigande i en given situation. Det ska vara upp till kommunens medlemmar att välja. Principinställningen som ibland skymtar att privatbil är i grunden fel, den inställningen är i sig själv fel.

Parkeringsfrågor

Att vårda sig om likabehandling av trafikslag, det är också att vårda sig om tillgången till parkering för privatbilar. Det gäller både vid ombyggnad och nybyggnad, och det gäller både bostadsområden och verksamhetsområden. Det ska finnas parkering för den som behöver. Oskicket att erbjuda hyresgäster till exempel cykel eller SL-kort i utbyte mot försämrade parkeringsmöjligheter vid nybyggnation, måste aktivt bekämpas. Den som tar ansvar och bara reser med bil första sträckan av sin arbetsresa, måste belönas med god tillgång till parkering på stora, lättillgängliga infartsparkeringar.

Vi föreslår:

- att nämnden tillförs en inflationskompensation om 1% vilket kostar 4,9 Mkr.
- att nämnden i sitt arbete integrerar principen om likabehandling av trafikslag

Socialnämnden

Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg samt uppgifter som annars ankommer på socialnämnd med undantag för arbets- och företagsnämnden och äldrenämndens ansvar. Nämnden har det yttersta ansvaret för att enskilda får det stöd och den hjälp de behöver. Det avser myndighetsutövning för den enskilde och att bedriva ett förebyggande arbete för att barn inte ska fara illa samt arbete mot droger och psykisk ohälsa. Människor som har behov ska få stöd att förbättra sin livssituation. Nämnden ska planera, samordna och utveckla sitt ansvarsområde samt verka för ett bra och allsidigt utbud i kommunen.

Verksamhetens intäkter och kostnader mnr	Utfall 2023	Budget 2024			Prognos 2024	Justering SLK			Justering politik 2025			Budget 2025		
	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen	-209,9	3 870,4	-4 158,0	-287,6	-287,1	123,7	-143,5	-19,8	0,0	-6,6	-6,6	3 994,1	-4 308,1	-314,0
Nämnden för arbete och försörjning	-157,7	61,6	-233,4	-171,8	-154,6	4,0	12,5	16,5	0,0	-1,6	-1,6	65,6	-222,5	-156,9
Fritidsnämnden	-177,9	29,1	-221,5	-192,4	-185,4	0,5	-20,1	-19,6	0,0	-2,1	-2,1	29,6	-243,6	-214,0
Kulturnämnden	-142,6	13,4	-165,8	-152,4	-149,4	-1,0	-2,7	-3,7	0,0	-1,6	-1,6	12,4	-170,2	-157,8
Milljö- och stadsbyggnadsnämnden	-38,9	105,0	-145,3	-40,3	-41,8	-5,0	7,0	2,0	0,0	-0,4	-0,4	100,0	-138,7	-38,7
Natur- och trafiknämnden	-374,1	25,2	-464,5	-439,3	-444,8	-1,3	-44,7	-46,0	0,0	-4,9	-4,9	23,9	-514,1	-490,2
Socialnämnden	-1 006,1	67,7	-1 144,8	-1 077,1	-1 059,9	-0,6	-11,3	-11,9	0,0	-34,8	-34,8	67,1	-1 190,9	-1 123,8
Utbildningsnämnden	-3 172,4	232,9	-3 557,9	-3 325,0	-3 316,0	6,5	31,1	37,6	0,0	-105,5	-105,5	239,4	-3 632,3	-3 392,9
Äldrenämnden	-1 006,5	65,2	-1 123,8	-1 058,6	-1 080,9	77,9	-151,9	-74,0	0,0	-36,2	-36,2	143,1	-1 311,9	-1 168,8
Överförmyndarnämnden	-8,2	1,1	-9,6	-8,5	-8,5	-1,8	1,8	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,6	-8,0	-8,6
Summa nämnder	-6 294,4	4 471,6	-11 224,7	-6 753,1	-6 728,3	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 674,5	-11 740,2	-7 065,7
Oförutsett	-2,2	0,0	-30,0	-30,0	-30,0	0,0	0,0	0,0			0,0	0,0	-30,0	-30,0
Övergripande verksamhet	9,1	453,5	-298,8	154,7	103,2						0,0	285,2	-121,2	164,0
Jämförelsestörande övergripande verksamhet	250,8	814,4	-590,2	224,2	-148,0						0,0	16,4	-61,0	-44,6
Verksamhetens nettokostnader	-6 036,7	5 739,5	-12 143,7	-6 404,2	-6 803,1	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 976,1	-11 952,5	-6 976,4

Total pris- och lönekompensation om 3,2%.

Kompensationen utgår från SKR rekommendation, eftersom inflationen beräknas till 0,6% så utgör kompensationen en reell satsning om 34,8 Mkr.

Vi föreslår:

- att nämnden tillförs en pris- och lönekompensation om 3,2 % vilket kostar 34,8 Mkr.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden ansvarar för målformulering, finansiering, uppföljning och utvärdering samt systematiskt kvalitetsarbete på kommunnivå. Ansvaret avser förskola till gymnasieskola samt annan pedagogisk verksamhet. Elever och föräldrar ska erbjudas ett varierat och allsidigt utbud med hög kvalitet. Nämnden är systemansvarig för plattformar för val, placeringar, ekonomisk ersättning och information om förskolor och skolor. Som hemkommun ansvarar nämnden dessutom för vissa myndighetsuppgifter.

Verksamhetens intäkter och kostnader mnr	Utfall 2023	Budget 2024			Prognos 2024	Justering SLK			Justering politik 2025			Budget 2025		
	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen	-209,9	3 870,4	-4 158,0	-287,6	-287,1	123,7	-143,5	-19,8	0,0	-6,6	-6,6	3 994,1	-4 308,1	-314,0
Nämnden för arbete och försörjning	-157,7	61,6	-233,4	-171,8	-154,6	4,0	12,5	16,5	0,0	-1,6	-1,6	65,6	-222,5	-156,9
Fritidsnämnden	-177,9	29,1	-221,5	-192,4	-185,4	0,5	-20,1	-19,6	0,0	-2,1	-2,1	29,6	-243,6	-214,0
Kulturnämnden	-142,6	13,4	-165,8	-152,4	-149,4	-1,0	-2,7	-3,7	0,0	-1,6	-1,6	12,4	-170,2	-157,8
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-38,9	105,0	-145,3	-40,3	-41,8	-5,0	7,0	2,0	0,0	-0,4	-0,4	100,0	-138,7	-38,7
Natur- och trafiknämnden	-374,1	25,2	-464,5	-439,3	-444,8	-1,3	-44,7	-46,0	0,0	-4,9	-4,9	23,9	-514,1	-490,2
Socialnämnden	-1 006,1	67,7	-1 144,8	-1 077,1	-1 059,9	-0,6	-11,3	-11,9	0,0	-34,8	-34,8	67,1	-1 190,9	-1 123,8
Utbildningsnämnden	-3 172,4	232,9	-3 557,9	-3 325,0	-3 316,0	6,5	31,1	37,6	0,0	-105,5	-105,5	239,4	-3 632,3	-3 392,9
Aldrenämnden	-1 006,5	65,2	-1 123,8	-1 058,6	-1 080,9	77,9	-151,9	-74,0	0,0	-36,2	-36,2	143,1	-1 311,9	-1 168,8
Överförmyndarnämnden	-8,2	1,1	-9,6	-8,5	-8,5	-1,8	1,8	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,6	-8,0	-8,6
Summa nämnder	-6 294,4	4 471,6	-11 224,7	-6 753,1	-6 728,3	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 674,5	-11 740,2	-7 065,7
Oförutsett	-2,2	0,0	-30,0	-30,0	-30,0	0,0	0,0	0,0			0,0	0,0	-30,0	-30,0
Övergripande verksamhet	9,1	453,5	-298,8	154,7	103,2						0,0	285,2	-121,2	164,0
Jämförelsestörande övergripande verksamhet	250,8	814,4	-590,2	224,2	-148,0						0,0	16,4	-61,0	-44,6
Verksamhetens nettokostnader	-6 036,7	5 739,5	-12 143,7	-6 404,2	-6 803,1	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 976,1	-11 952,5	-6 976,4

Total pris- och lönekompensation om 3,2%.

Kompensationen utgår från SKR rekommendation, eftersom inflationen beräknas till 0,6% så utgör kompensationen en reell satsning om 105,5 Mkr. Satsningen är finansierad genom ett allmänt tillskott om 89,5 Mkr + 16 Mkr som utgör en omfördelning från ej lagstadgad modersmålsundervisning till ordinarie skolverksamhet.

Avsluta ej lagstadgad modersmålsundervisning

Vi föreslår avslut av ej lagstadgad modersmålsundervisning, vilket möjliggör för Nacka att spara + 16 Mkr. Enligt skollagen 10 kap. så är en kommun skyldig att tillhandahålla modersmålsundervisning, dock bara baserat på vissa kriterier. Skolverket rekommenderar hur dessa kriterier skall tolkas och ett av kriterierna är att undervisningen skall utföras av "lämplig lärare".

Hörby kommun har infört en policy för hur modersmålsundervisningen skall utföras i kommunen. Enligt denna policy definieras "lämplig lärare" som i första hand legitimerad lärare i det aktuella språket, i andra hand legitimerad språklärare med kunskaper motsvarande modersmålskunskaper i det aktuella språket. Saknas legitimerad lärare så behöver kommunen inte tillhandahålla någon undervisning i det aktuella språket. Hörbys beslut (och policy) överklagades men kommunen fick rätt i Malmö förvaltningsrätt. Med detta finns ett lämpligt prejudikat.

Inom Nacka är flera lärare ej legitimerade, och kostar kommunen i lön inklusive sociala avgifter ca 16 Mkr som vi skulle kunna spara genom att upphöra med denna ej lagstadgade del av undervisningen

Vi föreslår:

- att nämnden tillförs en pris- och lönekompensation om 3,2 % vilket kostar 105,5 Mkr och är delvis finansierad genom avslut av ej lagstadgad modersmålsundervisning, se nedan.

- att utbildningsnämnden ges i uppdrag att efter "modell Hörby" implementera en policy för modersmålsundervisning som bygger på att enbart undervisningen med legitimerade lärare och enligt övriga begränsningar utförs, och att övrig modersmålsundervisning läggs ned. Åtgärden medför att vi kan spara 16 Mkr som nämnden kan använda efter behov.

Äldrenämnden

Äldrenämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänsten, exklusive ekonomiskt bistånd samt kommunal vård och omsorg och de uppgifter som enligt annan lag eller författning ankommer på socialnämnd avseende personer över 65 år. I detta ingår ansvar som ytterst vårdgivare enligt 11 kap 1§ hälso- och sjukvårdslagen. Nämnden ansvarar för myndighetsutövning för den enskilde samt finansiering och kvalitetsuppföljning av utförare och anordnare inom området.

Verksamhetens intäkter och kostnader mnkr	Utfall 2023	Budget 2024			Prognos 2024	Justering SLK			Justering politik 2025			Budget 2025		
	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen	-209,9	3 870,4	-4 158,0	-287,6	-287,1	123,7	-143,5	-19,8	0,0	-6,6	-6,6	3 994,1	-4 308,1	-314,0
Nämnden för arbete och försörjning	-157,7	61,6	-233,4	-171,8	-154,6	4,0	12,5	16,5	0,0	-1,6	-1,6	65,6	-222,5	-156,9
Fritidsnämnden	-177,9	29,1	-221,5	-192,4	-185,4	0,5	-20,1	-19,6	0,0	-2,1	-2,1	29,6	-243,6	-214,0
Kulturnämnden	-142,6	13,4	-165,8	-152,4	-149,4	-1,0	-2,7	-3,7	0,0	-1,6	-1,6	12,4	-170,2	-157,8
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-38,9	105,0	-145,3	-40,3	-41,8	-5,0	7,0	2,0	0,0	-0,4	-0,4	100,0	-138,7	-38,7
Natur- och trafiknämnden	-374,1	25,2	-464,5	-439,3	-444,8	-1,3	-44,7	-46,0	0,0	-4,9	-4,9	23,9	-514,1	-490,2
Socialnämnden	-1 006,1	67,7	-1 144,8	-1 077,1	-1 059,9	-0,6	-11,3	-11,9	0,0	-34,8	-34,8	67,1	-1 190,9	-1 123,8
Utbildningsnämnden	-3 172,4	232,9	-3 557,9	-3 325,0	-3 316,0	6,5	31,1	37,6	0,0	-105,5	-105,5	239,4	-3 632,3	-3 392,9
Äldrenämnden	-1 006,5	65,2	-1 123,8	-1 058,6	-1 080,9	77,9	-151,9	-74,0	0,0	-36,2	-36,2	143,1	-1 311,9	-1 168,8
Överförmyndarnämnden	-8,2	1,1	-9,6	-8,5	-8,5	-1,8	1,8	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,6	-8,0	-8,6
Summa nämnder	-6 294,4	4 471,6	-11 224,7	-6 753,1	-6 728,3	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 674,5	-11 740,2	-7 065,7
Öförutsett	-2,2	0,0	-30,0	-30,0	-30,0	0,0	0,0	0,0			0,0	0,0	-30,0	-30,0
Övergripande verksamhet	9,1	453,5	-298,8	154,7	103,2						0,0	285,2	-121,2	164,0
Jämförelsestörande övergripande verksamhet	250,8	814,4	-590,2	224,2	-148,0						0,0	16,4	-61,0	-44,6
Verksamhetens nettokostnader	-6 036,7	5 739,5	-12 143,7	-6 404,2	-6 803,1	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 976,1	-11 952,5	-6 976,4

Total pris- och lönekomensation om 3,2%.

Kompensationen utgår från SKR rekommendation, eftersom inflationen beräknas till 0,6% så utgör kompensationen en reell satsning om 36,2 Mkr.

Konkurrenskraftigt checkbelopp för särskilt boende

Befolkningsprognosen visar att gruppen äldre 80+ ökar kraftigt i antal. Den byggnation av äldreboende som är planerad i Nacka bedöms räcka om planerna håller. Eftersom hanteringen av särskilt boende ingår i systemet för kundval och våra äldre betalar med kommunal check, så är det viktigt att Nackas checkbelopp är konkurrenskraftigt i för hållande till andra kommuner, främst Stockholm. Om Nackas checkbelopp är avsevärt lägre skapas incitament för vårdgivaren att vända sig till kunder från andra kommuner än Nacka. Det är därför viktigt att kommunfullmäktige är beredd att under året 2025 och om situationen så kräver höja checkbeloppet för särskilt boende.

Förslag

Nedgång från Finnboda berg till Finnboda hamn

Under flera år har behovet av en hiss mellan Finnbodaberget och Finnboda hamn diskuterats. Motivet till hiss har varit att boende på Finnbodaberget, främst kring 400 äldre i HSB:s seniorhus har svårt att ta sig till och från Finnboda hamn, eftersom befintlig stig och trappa medför en betydande omväg. Då ett hissalternativ både är komplicerat, dyrt och till största delen skulle bekostas av HSB, så föreslår vi en enkel och billig lösning i det korta perspektivet.

Nu finns från HSB husen en trappa till ett "eldhärjat hus" som ligger halvvägs till Finnboda hamn. Kommunen bör montera en trappa sista delen av vägen från detta "eldhärjade hus" till gatuplan och

på så vis skapa en färdig förbindelse från Finnbodaberget till hamnen. Det kan noteras att det tidigare funnits en trappa på det ställe vi nu föreslår.

Perspektiv, befintlig trappa går från HSB till eldskadat hus men stoppar där. Det som saknas är en ny trappa de sista 15 meterna ned för bergknallen.

Vi föreslår:

- att nämnden tillförs en pris- och lönekompensation om 3,2 % vilket kostar 36,2 Mkr
- att nämnden bevakar våra grannkommuners checkbelopp (motsvarande) och om behov uppkommer begär en särskild höjning av checken för särskilt boende under verksamhetsåret.
- att nämnden utreder möjligheten att montera en trappa enligt ovan ned till Finnboda hamn.

Överförmyndarnämnden

Överförmyndarnämndens uppdrag är att se till att de Nackabor som inte själva kan tillvarata sina rättigheter på grund av exempelvis sjukdom eller ålder, kan få stöd av god man eller förvaltare. I uppdraget ingår att snabbt utse kompetenta gode män eller förvaltare och att genom tillsyn kontrollera hur de utför sitt uppdrag.

Verksamhetens intäkter och kostnader mnkr	Utfall	Budget			Prognos	Justering SLK			Justering politik			Budget		
	2023	2024			2024				2025			2025		
	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Netto				Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Kommunstyrelsen	-209,9	3 870,4	-4 158,0	-287,6	-287,1	123,7	-143,5	-19,8	0,0	-6,6	-6,6	3 994,1	-4 308,1	-314,0
Nämnden för arbete och försörjning	-157,7	61,6	-233,4	-171,8	-154,6	4,0	12,5	16,5	0,0	-1,6	-1,6	65,6	-222,5	-156,9
Fritidsnämnden	-177,9	29,1	-221,5	-192,4	-185,4	0,5	-20,1	-19,6	0,0	-2,1	-2,1	29,6	-243,6	-214,0
Kulturnämnden	-142,6	13,4	-165,8	-152,4	-149,4	-1,0	-2,7	-3,7	0,0	-1,6	-1,6	12,4	-170,2	-157,8
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-38,9	105,0	-145,3	-40,3	-41,8	-5,0	7,0	2,0	0,0	-0,4	-0,4	100,0	-138,7	-38,7
Natur- och trafiknämnden	-374,1	25,2	-464,5	-439,3	-444,8	-1,3	-44,7	-46,0	0,0	-4,9	-4,9	23,9	-514,1	-490,2
Socialnämnden	-1 006,1	67,7	-1 144,8	-1 077,1	-1 059,9	-0,6	-11,3	-11,9	0,0	-34,8	-34,8	67,1	-1 190,9	-1 123,8
Utbildningsnämnden	-3 172,4	232,9	-3 557,9	-3 325,0	-3 316,0	6,5	31,1	37,6	0,0	-105,5	-105,5	239,4	-3 632,3	-3 392,9
Äldrenämnden	-1 006,5	65,2	-1 123,8	-1 058,6	-1 080,9	77,9	-151,9	-74,0	0,0	-36,2	-36,2	143,1	-1 311,9	-1 168,8
Överförmyndarnämnden	-8,2	1,1	-9,6	-8,5	-8,5	-1,8	1,8	0,0	0,0	-0,1	-0,1	-0,6	-8,0	-8,6
Summa nämnder	-6 294,4	4 471,6	-11 224,7	-6 753,1	-6 728,3	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 674,5	-11 740,2	-7 065,7
Oförutsett	-2,2	0,0	-30,0	-30,0	-30,0	0,0	0,0	0,0			0,0	0,0	-30,0	-30,0
Övergripande verksamhet	9,1	453,5	-298,8	154,7	103,2						0,0	285,2	-121,2	164,0
Jämförelsestörande övergripande verksamhet	250,8	814,4	-590,2	224,2	-148,0						0,0	16,4	-61,0	-44,6
Verksamhetens nettokostnader	-6 036,7	5 739,5	-12 143,7	-6 404,2	-6 803,1	202,9	-321,7	-118,8	0,0	-193,8	-193,8	4 976,1	-11 952,5	-6 976,4

Förstärkt inflationskompensation om 1%.

Inflationen för 2025 beräknas till 0,6% och 1% utgör således en förstärkt kompensation om 0,1 Mkr.

Vi föreslår:

- att nämnden tillförs en inflationskompensation om 1% vilket kostar 0,1 Mkr.